

[Rahbæk Møller]

at rekvirere forskning på universiteterne og de højere læreanstalter.

Danmark deltager i stigende grad i international forskning både inden for og uden for EF. Det skal vi også. Men vi skal ikke være blinde for, at vigtige beslutninger om forskningsprioriteringer træffes i anden regi, og det er nødvendigt, at Folketinget får større indflydelse på den prioritering, der foretages. Bl.a. derfor har Folketingets udvalg angående videnskabelig forskning besluttet at afholde en høring om emnet i det nye år.

Situationen inden for sektorforskningen er også af afgørende betydning for den samlede forskningsindsats, men dette emne vil jeg komme nærmere ind på i den debat, vi skal have senere.

Afslutningsvis skal jeg sige, at hvis målet, en fordobling af forskningsindsatsen, skal nås, samtidig med at forskningens frihed og kvalitet bevares, er det nødvendigt at løse de problemer, der peges på i dette indlæg.

Estrup (RV):

I mere end én forstand er forskning i dag sat på Folketingets dagsorden. Mig bekendt er det enestående i Tingets historie, at man på samme dag har en redegørelsesdebat og to forespørgsler om forskningsindsatsen i Danmark. Det markerer, at også Folketinget er opmærksom på forskningens centrale betydning for samfundsudviklingen.

Men det understreger samtidig, at der er sket noget inden for forskningsverdenen. Den er præget af en større åbenhed. Forskningen og dens resultater er i dag ikke forbeholdt et eksklusivt broderskab af højtuddannede videnskabsfolk. Forskningen er ikke gemt væk bag institutionernes akademiske mure. Forskningsformidling og forskningsdebat er blevet centrale temaer. Stadig mere præger det samfundet, at forskningen i dag bestemmer hverdagen i morgen.

Som andre vil jeg gerne takke ministeren for redegørelsen. Den viser klart, at regeringen tillægger de kommende års forskningsindsats afgørende betydning. Den understreger forskningens betydning for den samfundsøkonomiske udvikling og dermed nødvendigheden af såvel en øget forskningsindsats i de private virksomheder som et bedre samspil mellem forskningsinstitutionerne og erhvervslivet. I den forbindelse er det vigtigt

at finde nye veje til at stimulere virksomhedernes investeringer i forskning og udvikling. Det er en af vejene til en forbedret dansk konkurrenceevne og forbedring af betalingsbalancen.

Redegørelsens tanker om bedre skatteregler for erhvervslivets investeringer i forskning og udvikling deler vi helt fra radikal side, og vi ser dem meget gerne udført i praksis.

Jeg vil også gerne understrege redegørelsens ord om, at »det vil give bagslag, både menneskeligt og økonomisk, hvis der satses ensidigt på natur- og teknisk-videnskabelig forskning«. Det er en fundamental erkendelse, at forskningsindsatsen inden for humaniora og samfundsvidenskab er afgørende for livskvalitet, stabilitet og effektivitet i fremtidens samfund. Det er glædeligt, at også regeringen erkender dette. Den stærke satsning, vi har set på de teknologiske forskningsområder, har indimellem kunnet bringe én i tvivl om, hvorvidt det nu også var regeringens opfattelse.

Redegørelsen understreger ministerens uovertrufne evne som talkunstner, som vi alle med jævne mellemrum har haft lejlighed til at beundre, når vi fremførte kritik af nedskæringer på dette eller hint forskningsområde. Jeg vil ikke påstå, at jeg føler mig overbevist om, at samtlige regnestykker kan holde vand. Eksempelvis er det problematisk blot at lægge forskningsårsværk sammen uden hensyn til, om det er forskningsrekrutter eller nobelpristagere, der er tale om, for nu at trække sagen skarpt op. Det afgørende er imidlertid, at ministeren og dermed regeringen klart erkender behovet for øgede bevillinger såvel til målrettet forskning som til grundforskning.

Redegørelsens største problem er efter min mening en uafklaret holdning til den vægt, der i forskningspolitikken skal lægges på kortsigtede og langsigtede forskningshensyn, eller udtrykt på en anden måde: prioriteringen mellem på den ene side programbevillinger til omstillings- og vækstområder og på den anden side institutionernes grundforskningsaktiviteter. Problemet kan illustreres med to citater fra redegørelsen. Under overskriften »Langsigtet faglig planlægning« hedder det:

»Forskning af høj faglig kvalitet kræver et vist minimum af stabile rammer. Frugtbare forskningsmiljøer kan ikke opbygges fra den